

پاسخ پرسشهای مطرح شده درباره قانون برگزاری مناقصات،

مصوب ۱۳۸۳/۱۱/۱۷ مجلس شورای اسلامی

نسخه ۱۳۸۸/۶/۱۵

۱- تاریخ اجرای قانون از چه زمانی است؟

به استناد ماده ۲ قانون مدنی، قوانین ۱۵ روز پس از انتشار در سراسر کشور لازم‌الاجرا هستند.

۲- آیا قانون شامل منابع مالی داخلی شرکتهای دولتی نیز می‌باشد؟

دامنه شمول بر طبق بند "ب" ماده (۱) بوده و مستقل از منابع درآمدی دستگاهها است.

۳- تشخیص صلاحیت در مناقصات کوچک و متوسط برای امور پیمانکاری و مشاوره چگونه

است؟

الف) برای امور پیمانکاری در مناقصات کوچک، داشتن گواهینامه صلاحیت الزامی نیست لیکن برای معاملات متوسط با توجه به تشخیص صلاحیت قابل توجه اشخاص حقیقی و حقوقی، داشتن گواهینامه صلاحیت در ارجاع کار ملحوظ گردد. در صورت عدم استقبال پیمانکاران دارای صلاحیت در مناقصات متوسط، ارجاع کار به پیمانکاران فاقد گواهینامه صلاحیت بر اساس ارزیابی کارفرما صورت می‌پذیرد.

ب) برای امور مشاوره برای معاملات کوچک داشتن گواهینامه صلاحیت الزامی نیست لیکن مطابق بند "الف" ماده ۹ آیین‌نامه اجرایی بند هـ ماده ۲۹ قانون برگزاری مناقصات، داشتن گواهینامه صلاحیت برای معاملات متوسط و بزرگ در رشته‌هایی که توسط سازمان (معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی) تشخیص صلاحیت می‌گردند الزامی است.

۴- آیا رییس دادگستری استان می‌تواند بجای رییس قوه قضاییه یا معاونین وی در کمیسیون

ماده ۲۷ شرکت کند؟

با توجه به اینکه در حال حاضر ردیفهای اعتبار قوه قضاییه ملی هستند بنابراین، به استناد بند الف ماده ۲۸ هیأت ترک تشریفات مناقصه در مورد واحدهای مرکزی دستگاههای موضوع بند ب ماده ۱ این قانون عبارتند از:

الف- معاون مالی و اداری یا مقام نظیر در وزارتخانه یا مؤسسه دولتی حسب مورد

ب) - ذیحساب مربوط یا مقام مشابه

ج) - یک نفر از کارکنان خبره و متعهد دستگاه مربوط به انتخاب بالاترین مقام دستگاه اجرایی

۵- چنانچه در مناقصه‌ای مبلغ پیشنهادی ده درصد و یا بیشتر نسبت به برآورد فزونی داشته

باشد، تکلیف چیست؟

با ابلاغ قانون برگزاری مناقصات محدودیتی برای ضریب پیشنهادی پیمانکار مطرح نبوده و ارزیابی فنی بازرگانی و ارزیابی مالی (مواد ۱۹ و ۲۰ قانون) فرایندهای قانونی هستند که به منظور حفظ منافع ملی و انتخاب بهینه پیشنهاد قیمت در انطباق مبانی مطرح شده در آنها ، در اختیار کمیسیون مناقصه قرار گرفته اند. بر اساس بند ب ماده ۲۰ قانون برگزاری مناقصات و تبصره بند الف ماده ۱۰ آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات در این حالت کمیسیون مناقصه می تواند بررسی آن را به کمیته فنی بازرگانی ارجاع نماید.

۶- آیا منظور از کمترین قیمت متناسب همان کمترین قیمت پیشنهادی است؟

اگر چنین می بود نیازی به استفاده از کلمه متناسب بعد از عبارت "کمترین قیمت" نبود. بلکه هدف آنست که کمیسیون مناقصه، قیمت پیشنهاد دهنده ای را بعنوان برنده انتخاب نماید که از تناسب لازم برای اجرای کار برخوردار باشد، گرچه کمترین قیمت نباشد، این موضوع در ماده ۲۰ به صراحت تشریح شده است.

۷- آیا آیین نامه تعیین برنده مناقصه کماکان به قوت خود باقی است؟

بر طبق ماده ۳۰ مواد مغایر آن آیین نامه با این قانون منسوخ می باشند.

۸- بند "ج" ماده ۱۹ و بند "ب" ماده ۲۰ در مورد زمان ارزیابی دارای تناقض است؟

کمیته فنی بازرگانی در این قانون عهده دار دو وظیفه تعریف شده به شرح زیر است: الف) در ماده ۱۹: بررسی فنی بازرگانی پیشنهادها که قبل از گشایش پاکت ها صورت می گیرد. ب) در ماده ۲۰ کنترل مبانی و بررسی قیمت ها: که در صورت لزوم پس از گشایش پاکت ها انجام می پذیرد.

۹- حد نصاب ذکر شده در ماده ۲۴ بند "الف-۱" چه تعداد می باشد؟

حداقل تعداد مناقصه گران واجد شرایط پس از ارزیابی کیفی مطابق بند الف ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات به پنج مناقصه گر برای کارهای پیمانکاری در صورت استفاده از فهرست بهای پایه منتشر شده توسط سازمان (معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی) و سه مناقصه گر در سایر مناقصات می باشد. در صورتی که مناقصه گزار در اسناد مناقصه برای حداقل تعداد مناقصه گران شرطی را اعلام نماید که مغایر با قانون و آیین نامه های اجرایی آن نباشد رعایت آن الزامی است.

۱۰- در شرکت‌های دولتی مستقر در استانها معاملات بیش از ۵۰ برابر نصاب معاملات کوچک (بند هـ ماده ۲۸) پس از تصویب هیأت سه نفری موضوع بند ج با تأیید کدام مقامات مجاز خواهد بود؟

در مورد شرکت‌های دولتی اعم از آنکه در مرکز یا استانها مستقر باشند به استناد جزء (۱) بند هـ ماده ۲۸، هیأت مدیره شرکت، مقام مجاز برای تصمیم‌گیری تعیین شده است.

۱۱- انتخاب نوع مناقصه (یک مرحله‌ای یا دو مرحله‌ای) در طرحهای عمرانی توسط چه مرجعی صورت می‌گیرد؟

تشخیص نوع مناقصه فارغ از اینکه طرح عمرانی است یا غیر عمرانی مطابق ماده ۴ قانون برگزاری مناقصات بر عهده دستگاه مناقصه‌گزار می‌باشد.

۱۲- تعداد دفعات، هزینه و مدت زمان لازم برای درج فراخوان مناقصه، مشکل ساز است؟

حداقل تعداد فراخوان به موجب قانون دو نوبت است. از آنجا که در قانون برای فاصله زمانی بین دو آگهی محدودیتی وجود ندارد، برای جلوگیری از اطاعه فرایند فراخوان می‌توان نسبت به درج آگهی در کمترین فاصله زمانی ممکن اقدام نمود.

۱۳- در اسناد مناقصه فهرست بها و مقادیر، تعدیل، شاخص مبنا و دستگاه نظارت پیش‌بینی نشده است؟

در موارد ۱۳ و ۱۴ قانون برگزاری مناقصات (به ترتیب در ردیف‌های ۵ و ۱۰) درباره مبلغ برآورد شده معامله و مبانی آن و نیز شرایط عمومی و خصوصی پیمان که در آن تکلیف تعدیل آحادبها، شاخص و چگونگی نظارت بر کارها تعیین شده مطالب به تفصیل آمده است.

۱۴- ارزیابی کیفی و فنی - بازرگانی مناقصه‌گران در چه زمانی و به چه ترتیبی انجام می‌گیرد؟

ارزیابی کیفی مناقصه‌گران بعد از فراخوان به منظور تهیه لیست کوتاه از مناقصه‌گران صلاحیت‌دار صورت می‌پذیرد. این مرحله پیش از گشایش پاکتهای الف، ب و ج می‌باشد. ارزیابی فنی - بازرگانی با ارایه مدارک لازم توسط مناقصه‌گران در پاکت "ب" توسط کمیته‌ای با همین نام و قبل از گشایش پیشنهاد قیمت انجام می‌شود.

۱۵- فهرست مناقصه‌گران صلاحیت‌دار برای خرید توسط کدام مراجع منتشر می‌شود؟

فهرست مناقصه‌گران صلاحیت‌دار مطابق آیین‌نامه اجرایی بند الف ماده ۲۶ قانون برگزاری مناقصات توسط دستگاه‌های مرکزی تهیه و منتشر می‌گردد.

۱۶- در واگذاری کار به روش ترک تشریفات مناقصه در پروژه‌های ملی و استانی، ترکیب

هیأت ترک تشریفات براساس کدام یک از بندهای الف یا ب ماده ۲۸ می‌باشد؟

ترکیب هیأت ترک تشریفات مناقصه در مورد معاملات واحدهای مرکزی دستگاه‌های موضوع بند "ب" ماده ۱ قانون برگزاری مناقصات (صرفنظر از منبع تأمین اعتبار) به شرح بند "الف" ماده ۲۸ است. ترکیب هیأت ترک تشریفات مناقصه معاملات دستگاه اجرایی که دارای اعتبارات استانی هستند (صرفنظر از منبع تأمین اعتبار) به شرح بند "ب" ماده ۲۸ است.

۱۷- در مورد عدم پیش‌بینی نحوه برگزاری مزایده در قانون ارایه طریق فرمایید؟

قانون برگزاری مناقصات تنها به مسایل مربوط به مناقصات پرداخته است، بنابراین مزایده مطابق ضوابط سابق انجام می‌پذیرد.

۱۸- با توجه به توضیحات انتهای قانون، علیرغم آنکه گفته شده است بندهای "د" و "هـ"

ماده ۲۸ توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام حذف شده، این بندها هنوز در متن ماده

۲۸ مشاهده می‌شود علت چیست؟

متن نهایی قانون برگزاری مناقصات آن است که توسط ریاست محترم مجلس شورای اسلامی و ریاست محترم جمهوری ابلاغ شده است. قبل از حذف بندهای مورد اشاره ماده ۲۸ حاوی مطالب بندهای دیگری نیز بوده است که با حذف بندهای "د" و "هـ" سابق ۲ بند انتهایی جایگزین شده‌اند. بهر حال آنچه به شکل حاضر تصویب شده، حاکی از تغییراتی است که در مراحل پیشین رخ داده است.

۱۹- آیا مستثنیات ماده ۷۹ قانون محاسبات عمومی کشور، پس از تصویب قانون برگزاری

مناقصات به قوت خود باقی است؟

مستثنیات ماده ۷۹ قانون محاسبات عمومی کشور در قانون جدید در قالب ماده ۲۹ و تحت عنوان موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه آمده است. بنابراین با توجه به مندرجات ماده ۳۰ که موارد مغایر را منسوخ دانسته است تمامی موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه همان است که در ماده ۲۹ آمده است.

۲۰- ترکیب هیأت ترک تشریفات مناقصه در کارهای استانی نیروهای انتظامی چیست؟

از آنجا که نیروهای انتظامی در شمار دستگاه‌های اجرایی مذکور در بند "ب" ماده یک قانونی برگزاری مناقصات (وزارت کشور) هستند، ترکیب هیأت ترک تشریفات مناقصه آنها (برای اعتبارات استانی) مطابق بند "ب" ماده ۲۸ است.

۲۱- منظور از مهلت ده روزه در بند "ب" ماده ۱۵، برای قبول پیشنهادها چیست؟

تصمیم درباره طول مدت زمان فروش اسناد مناقصه با دستگاه مناقصه‌گزار است و در قانون محدودیتی برای آن قید نشده است. ب- حداقل فاصله زمانی بین آخرین مهلت فروش اسناد و آخرین مهلت دریافت پیشنهاد به استناد بند "ب" ماده ۱۵ نباید کمتر از ده روز باشد.

۲۲- تقدم و تأخر ارزیابی کیفی مناقصه‌گران " و " فراخوان مناقصه " چگونه است؟

فراخوان سندی است که بصورت آگهی یا دعوتنامه از طریق درج در روزنامه یا بوسیله نامه منتشر و به اطلاع مناقصه‌گران می‌رسد. پس از انتشار فراخوان (مناقصه یا ارزیابی کیفی) در روزنامه یا از طریق دعوتنامه، مناقصه‌گران ابتدا ارزیابی کیفی شده سپس از واجدین شرایط (فهرست کوتاه) جهت شرکت در ادامه روند مناقصه دعوت به عمل می‌آید.

۲۳- روش ارزیابی مالی و نحوه تأثیرگذاری ارزیابی فنی - بازرگانی بر قیمت‌ها در مناقصات دو

مرحله ای چگونه است؟

مطابق ماده ۱۲ آیین‌نامه نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات مطابق فرمول قیمت تراز شده صورت می‌پذیرد.

۲۴- نحوه ترجیح مناقصه‌گران داخلی نسبت به مناقصه‌گران خارجی در مناقصات بین‌المللی

چگونه است؟

ترجیح مناقصه‌گران داخلی در ارزیابی کیفی مطابق ماده ۱۵ آیین‌نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات صورت می‌پذیرد.

۲۵- آیا استفاده از فهرس پایه در تهیه برآورد معاملات متوسط، الزامی است؟

تهیه برآورد از الزامات انجام معامله است، آنجا که فهرست بهای پایه وجود دارد در تهیه برآورد باید به عنوان مبنا مورد استفاده قرار گیرد. باین ترتیب در انجام معاملات متوسط که به استناد بند "ب" ماده ۱۱ انجام می‌پذیرد استفاده از فهرست‌های پایه به عنوان مبنای تهیه برآورد منافاتی با قانون یادشده ندارد.

۲۶- آیا ارسال یک نسخه از قراردادهای منعقد شده به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان محل اجرای کار الزامی است؟

نظر به اینکه در قانون برگزاری مناقصات و آیین‌نامه‌های اجرایی آن اشاره‌ای به اعلام وصول قراردادهای توسط سازمان (معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی) صورت نپذیرفته است لذا ارسال قرارداد و اعلام وصول قراردادهای توسط استانداری‌ها و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ضرورتی نداشته و دستگاه‌ها صرفاً مکلفند براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۵۲۴۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۷ نسبت به ارسال مشخصات قراردادهای جهت کنترل ظرفیت مشاوران و پیمانکاران به محل صدور گواهی صلاحیت اقدام نمایند.

۲۷- آیا کسب مجوز شورای فنی استان در مواردی که پیشنهاد برنده مناقصه نسبت به برآورد ۱۰ درصد و بیشتر فزونی یا کاهش داشته باشد، در معاملات متوسط و بزرگ لازم است؟

براساس بند ب ماده ۲۰ قانون برگزاری مناقصات و مطابق تبصره بند الف ماده ۱۰ آیین‌نامه نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات چنانچه بررسی قیمت‌ها و تجزیه و کنترل مبنای آن لازم باشد، کمیسیون مناقصه می‌تواند بررسی آن را به کمیته فنی بازرگانی ارجاع نماید و کسب نظر شورای فنی استان در این مورد ضروری نیست.

۲۸- آیا شرکت‌های قطار شهری مشمول رعایت قانون برگزاری مناقصات می‌باشند؟

شهرداری‌ها به مثابه یکی از نهادهای عمومی غیردولتی مشمول قانون یادشده هستند. شرکت‌های قطار شهری نیز که بخشی از اعتبارات مورد نیاز برای پیشبرد پروژه‌های عمرانی را از محل منابع عمومی تأمین می‌نمایند، ملزم به رعایت قانون یادشده می‌باشند.